

Fàbrica de Còdol Dret

Tipus: [1]

Autor: [Molet i Guitart, David](#) [2]

Modificació: Publicat per [David Molet i Guitart](#) [2] el 19/04/2022 - 14:18 | Última modificació: 17/10/2024 - 11:50

- Grups:
- [Arxivers de manteniment](#) [3]

1- ÀREA D'IDENTIFICACIÓ

1.1. Codi de referència 08116.302.00.00.00.00.

1.2. Nivell de descripció Fons

1.3. Títol Fàbrica de Còdol Dret

1.4.1. Data inici 1919

1.4.2. Data final 1997

1.4.3. Comentari a data -

1.5. Resum de tipus de volums i 17 unitats de descripció suports

1,95 m.

Paper

2- ÀREA DE CONTEXT

2.1. Nom del productor Fàbrica de Còdol Dret

2.2. Història del productor

Des dels anys 40 del segle XIX s'aprofitava un antic molí a l'indret conegut com a Còdol Dret per a filatura. El 1862 es va començar a construir una fàbrica de filats, i el 1871 Bosch, Lluís i Cia demanaren permís d'aprofitament hidràulic. L'aïllament de l'indret obligà a construir un nucli que el 1882 va rebre l'estatut de colònia. Ròmul Bosch i Alsina va adquirir la parcel·la amb altres socis i passà a ser l'únic propietari. Bosch fou qui va convertir Còdol Dret en una fàbrica desenvolupada que arribà a comptar amb dos carrers d'habitatges, escola, església, bar i casa del director. A finals del segle XIX, a la fàbrica es filava i teixia gràcies a 4.362 fusos de 76 telers. Bona part de la mà d'obra femenina residia en els pobles veïns de [Folgueroles](#), [Tavèrnoles](#), [les Masies](#) [5] de Roda i Roda de Ter. Aquest fet donava a la colònia un caràcter més obert que altres colònies veïnes, com la de Salou.

L'any 1923 els fills s'integraren a l'empresa, la qual es va constituir com Fàbricas de Filats Bosch, S.A. El fill petit, Ròmul Bosch i Catarineu hi exercia el càrrec de gerent. El 1924, amb l'inici de la crisi cotonera i després de cinc anys essent una empresa familiar, Còdol Dret s'adherí al grup Unión Industrial Algodonera, S.A. (UIASA), un grup format per dotze fàbriques. La fàbrica va estar a punt de desaparèixer, però gràcies a la intervenció dels comitès municipals de Roda i les Masies es va evitar un tancament que hauria suposat un daltre exili de les dues poblacions.

Una bona part de la fàbrica es va cremar el febrer de 1939 a conseqüència d'un mal posicionament com a assentament republicà durant la Guerra Civil. Després d'unes reformes

fàbrica tornà a posar-se en funcionament. L'any 1940 va patir uns aiguats que provocaren importants i incomptables pèrdues. El 1944, després que els nombrosos problemes per l'escassetat d'energia elèctrica fessin que la Union Industrial Algodonera vengués algunes de les seves fàbriques, el prohoms franquista Julio Muñoz Ramonet va adquirir el grup d'empreses resultant i passà a anomenar-se UNITESA. L'any 1960 hi havia uns tres-cents habitants a la colònia. Muñoz va dirigir Còdol Dret fins al seu tancament definitiu el 1964, quan les aigües del pantà de Sau cobriren la pràctica totalitat de la colònia.

2.3. Història arxivística

L'Oficina de Patrimoni Cultural de la Diputació de Barcelona va identificar i separar la documentació d'aquest fons del fons municipal quan va fer l'organització de l'Arxiu Municipal de les Masies de Roda a l'any 1999. Una vegada que l'ajuntament es va adherir al Programa de Manteniment de la Xarxa d'Arxius Municipals de la Diputació de Barcelona a l'any 2004, es va començar a descriure el fons.

2.4. Dades d'ingrés

No hi ha dades d'ingrés clares ja que la documentació dels fons es trobava barrejada amb la documentació del fons de l'ajuntament. La documentació més recent està custodiada a les mateixes oficines de l'ajuntament.

3- ÀREA DE CONTINGUT I ESTRUCTURA

3.1. Abast i contingut

El fons està format pel conjunt de documents, de qualsevol tipologia o suport, organitzats orgànicament i/o reunits i utilitzats per la Fàbrica de Còdol Dret en l'exercici de les seves activitats i funcions.

El fons bàsicament conté expedients de personal.

3.2. Avaluació, tria i eliminació

Tots els documents del fons són de titularitat particular i no estan sotmesos a la normativa d'avaluació, sobre la base de la qual se'n determina la conservació, per raó del valor documental, informatiu o jurídic, o bé l'eliminació.

3.3. Incrementos

No se'n preveuen.

3.4. Sistema d'organització

El fons està organitzat segons el quadre de classificació elaborat pel Servei d'Arxiu Municipal de les Masies de Roda.

4- ÀREA DE CONDICIONS D'ACCÉS I ÚS

4.1. Condicions d'accés

La documentació és de lliure accés, seguint els procediments organitzatius establerts, llevat d'algunes sèries que contenen dades considerades sensibles d'especial protecció segons la legislació vigent.

4.2. Condicions de reproducció

La documentació és reproduïble sempre i quan el seu estat de conservació així ho permeti, segons els procediments organitzatius establerts. No es poden reproduir les sèries que contenen dades considerades sensibles d'especial protecció segons la legislació vigent.

4.5. Instruments de descripció

Per al fons descrit i automatitzat amb el programa GIAM.

5- DOCUMENTACIÓ RELACIONADA

5.1. Documentació relacionada -

6- ÀREA DE NOTES

6.1. Notes

7- ÀREA DE CONTROL DE LA

DESCRIPCIÓ

7.1. Autoria i dates

Data de creació: 2022/04/19

Autoria: David Molet i Guitart

7.1.2. Data de descripció

2022/04/19

7.3.1. Regles i convencions

Norma de Descripció Arxivística de Catalunya (NODAC). Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura. Subdirecció General d'Arxiu i Associació d'Arxivers de Catalunya; 2006.

Categories: WikiXam

Etiquetes: Arxiu Municipal de les Masies de Roda

Etiquetes: Fàbrica de Còdol Dret

- [6]

URL d'origen: <https://xam.diba.cat/wiki/fabrica-de-codol-dret>

Enllaços:

[1] <https://xam.diba.cat/>

[2] <https://xam.diba.cat/members/moletgd>

[3] <https://xam.diba.cat/groups/34>

[4] <https://ca.wikipedia.org/wiki/Folgueroles>

[5] https://ca.wikipedia.org/wiki/Les_Masies_de_Roda

[6] <https://xam.diba.cat/node/2238>